

Megjelenik hetenként kétszer szerdán és szombaton
Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoraljauhely (Vármegyeház udvar)

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP

Előfizetési ár:
Negyedévre . . . 2000 K.
Hirdetések:
négyzetcentiméterenként.
Nyílttér
soronként 2000 K.

Telefon:
(szerkesztőség)
63. szám

FŐSZERKESZTŐ:
Báró MAILLOT NÁNDOR

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Dr. MIZSÁK JÓZSEF

Telefon:
(kiadóhivatal)
63. szám.

Széll József főispán beiktatása

Rendkívüli törvényhatósági közgyűlés — A kormányzó üdvözlése — A főispán eskütétele, programja — A törvényhatóság bizalomnyilvánítása — Küldöttségek fogadása — Bankett a főispán tiszteletére

Csonka-Zemplénavármegye Törvényhatósági Bizottsága egész szeretettel, a tekintélynek kijáró minden tisztelettel, meleg és őszinte rokonszenvének méltóságos kifejezésével iktatta be hétfő délelőtti tartott rendkívüli közgyűlésében *dukai és szentgyörgyvölgyi Széll Józsefet* főispáni székébe.

A vármegye székházának nagyterme előkelő és díszes közönséggel, a beiktatásra összegyűlt törvényhatósági bizottsági tagok nagy számával, vármegyei közéletnek minden számottevő tényezőjének megjelenésével, pompázatos díszmagyarjaival, előkelő hölgyközönségtől megszállt karzattal az aig mult és mégis oly messze eső idők boldogabb képét mutatta, mikor még tizenkét járás közönségének képviselői reprezentálták a történelmi Zemplén vármegyét.

Ott láttuk a csaknem teljes számban megjelent bizottsági tagok között a papság élén, Payer Ferenc püspöki helynököt, Damjanovich Ágoston, Domján Elek főespereseket, dr. Besseney Zénót, dr. Görgey Istvánt, Forgách Miklóst, Janka Károlyt, báró Maillot Nándor nemzetgyűlési képviselőket, Dókus Gyulát, Dókus Ernőt, id. Meczner Bélát, báró Sennyey Miklóst, báró Waldbott Frigyes, báró Waldbott Kelemen, hg. Windisch-Graetz Lajos bizottsági tagokat, a vármegye teljes tisztikarát, valamennyi hivatali funkcionáriust s díszmagyarban: dr. Adriányi Bélát, Bajusz Józsefet, Bernáth Aladárt, Besseney Zénót, Desewffy Gézát, Dókus Ernőt, dr. Görgey Istvánt, dr. Isépy Tihamert, Képes Gyulát, dr. Meczner Tibort, dr. Meczner Bélát, Pintér Istvánt biz. tagokat; mint vendégeket: *Darányi Kálmán* gyömrégyei főispánt, dr. *Péchy* egri ny. jogakadémiai tanárt, *Szilágyi Béla* debreceni állami lakáshivatali vezetőt láttuk a közgyűlési teremben.

A közgyűlést fél 11 órakor nyitotta meg *Bernáth Aladár* alispán s megnyitó beszédében elítélő szavakkal bélyegezte meg azt az aljas és gyanúsító rágalom hadjáratot, mely *Beniczky Ödön* köztett vallomásával indult meg a kormányzó mindeneken felül álló, tisztelettel övezett személye ellen. Javasolta, hogy a Törvényhatóság fejezze ki megvetését a nemtelen támadásokkal szemben s adjon ennek és a kormányzó fenkölt személye iránti tiszteletének és ragaszkodásának a hozzáintézett táviratban kifejezést.

A közgyűlés állva hallgatta meg az alispán előterjesztését s azt egyhangú lelkesedéssel határozati erőre emelvén, a következő táviratot intézte a kormányzóhoz:

Főméltóság
Vitéz
nagybányai Horthy Miklós
urnak
Magyarország Kormányzójának
Budapest.

Széll József ujonnan kinevezett főispánunk beiktatására összehívott rendkívüli közgyűlésünkben megemlékeztünk arról a tervszerű támadásról, mely *Főméltóságodat Beniczky Ödön* vallomásával kapcsolatban érte. Törvényhatósági bizottságunk egyhangú megvetéssel fordul el a nemtelen támadástól. azt megbélyegzi és a legteltesebb mértékben elítéli a szociáldemokrata képviselők magatartását is. Tiltakozik az ellen, hogy az ősi magyar alkotmányba teljesen ismeretlen betendekedéseket igyekezzenek becsempészni. Ragaszkodik ősi alkotmányunkhoz, a jogfolytonossághoz, a királyság gondolatához és a jogfolytonosság helyreállítása érdekében azon ideiglenes alkotmányjogi állapothoz, melyet az 1920. évi I. t. c. létesített.

Az isteni gondviselés tartsa meg *Főméltóságodat* és magas családját teljes boldogságban sokáig.

Bernáth Aladár
alispán.

Tárgysorozatra térve, jelentette az alispán, hogy a közgyűlés egyetlen tárgya *dukai és szentgyörgyvölgyi Széll Józsefnek* Zemplén vármegye főispáni székébe való beiktatása. Indítványozta, hogy a közgyűlés *Payer Ferenc* püspöki helynök vezetésével *Barathy Béla*, *Besseney Zénó*, *Desewffy Géza*, *Domján Elek*, dr. *Reichard Salamon* és báró *Waldbott Kelemen* bizottsági tagokból álló küldöttség hívja meg a főispánt a közgyűlésbe s ezen időre azt felfüggesztette.

Széll József főispán a bizottsági tagok lelkes éljenzése közt dr. *Orbán Kálmán* polgármester előjövetele mellett a küldöttségtől kísérve pompás díszmagyarban megjelenván a közgyűlési teremben, az alispán a folytatólagos köz-

gyűlést megnyitja s átvéve a főispántól a kinevezési leiratot, azt dr. *Mizsák József* főjegyző felolvassa, majd az alispán felkérésére a főjegyző előolvasása mellett a hivatalos esküt leteszi, az esküszöveget aláírja, mire *Bernáth Béla*, *Gosztonyi István*, dr. *Isépy Zoltán* és dr. *Osváth Dezső* főszolgabírák székében felemelik. A lelkesítő aktus után új főispánunk gyakorta megszakítva a közgyűlés zúgó helyeslésétől, elmondotta a következő s programját teljes egészében felölelő beszédét:

Tekintetes

Törvényhatósági Bizottság!

A régi görögök két templomot építettek egymás mellé: egyiket az igazságnak, a másikat a megtiszteltetésnek. Azoknak keresztül kellett menniük az igazság templomán, akik a megtiszteltetés templomába akartak belépni. Ha én az igazság templomába akarok jutni, akkor azt az ünnepeletést és melegséget, ami reám, az idegenre és talán még érdemtelnebben ebben a fényes teremben hárul, meg kell osztanom másokkal. Elsősorban elődömmel, *Thuránszky László* Öméltóságával, ki öt éven át töltötte be ezt a díszes állást és előzőleg 37 éven át a vármegyei tisztikar tagja volt. Ez alatt a hosszú idő alatt az ő értékes egyénisége összeforrott a vármegyével. Elévülhetetlen érdemeivel szemben méltán nyilatkozta meg a vármegye közönsége részéről a meleg elismerés és nagybecsülés érzelmei. Kötelességemnek tartom, hogy ennek szívem mélyéből fakadó visszhangját e helyről is tolmácsoljam.

Meg kell továbbá osztanom ez ünnepeletést jövődö munkatársaimmal és ezek közül is elsősorban e vármegye érdemes tisztikarával.

Midőn ennek a nemes vármegyének főispáni székét ezennel elfoglalom, méltán vagyok büszke arra, hogy egy ily fényes multtal bíró törvényhatósághoz küldtettem, mely a nagy időkben hagyományos hazaszeretetével az ország sorsa intézésében mindig előljárt, melynek minden dicsősége és szenvedése, minden ragyogó emléke a nemzet szolgálatában szerzetett és melynek a nagy időkben mindig támadtak azokhoz méltó, nagy férfiai; nem egy közülök országos vezéregyéniség és kimagasló történelmi alak.

Én — *Tekintetes Törvényhatósági Bizottság* — ezt az állást nem kerestem, sőt — politikai barátaim tudják — magamtól elhárítani igyekeztem. Hogy a kormány határozott kívánságára ezt mégis vállaltam, annak oka azon hazafias kötelességnek átérzése volt, hogy nemzetünk mai szerencsétlen helyzetében én is kivegyem

a magam részét a közéleti produktív munkából.

Rendíthetetlen személyes és politikai híve vagyok pártom vezérének, gróf *Bethlen Istvánnak* és természetszerűen az ő bölcs és higgadt politikája az irányadó reám nézve. Én is — az ő szavait idézve — a békét hirdetem a társadalmi osztályok, a felekezetek és a magyarok között; és én is azt tartom, hogy felemelkedésünk nem *jelszavak* és egymás közötti harc árán, hanem kizárólag csak termékeny munkával érhető el.

De állítom azt is, hogy — legyen valaki bármily politikai párton — jó magyar hazafinak ma egyéb politikai célja nem lehet, mint — Isten segítségével ugyan már gyógyulófélben lévő, ámde még mindig súlyos sebből vérző — országunk mielőbbi felépülésére törekednie. Itt pedig eredményt nem nagyhangú szólalomokkal, nem is sístergő szónoklatokkal, hanem igenis kizárólag reálpolitikával érhetünk el, melynek ugy mindennapi életünk, mint dicsőséges nemzeti multunkhoz méltó jövődönk szempontjából hasznos tartalmúnak kell lennie.

Bizonyos az, hogy a vármegyéknek a századok által szentesített legrszebb intézményes joga a cselekvő részvétel a politikai közéletben. Kétségtelen közérdek az is, hogy valóban országos sullyal, mélyreható fontossággal bíró politikai kérdésekben a vármegye komoly méltósággal állást foglaljon.

Ma azonban, amikor nemzetünk ezer éves multja után ismét a létért való küzdelem útjára kényszerült, mikor ugyszólván minden foglalkozási ág gazdaságilag részben nehéz, részben válságos helyzettel küzd, mikor is a háború okozta erkölcsi és anyagi károk még nagyok, mikor kulturfőlényünk biztosítása és állandósítása érdekében még építeni valónk van és amikor minderre alig van elegendő anyagi eszközünk: rekonstruktív és produktív reálpolitikára van elsősorban szükségünk.

Abban a meggyőződésben vagyok, hogy a jó reálpolitika céljai voltaképpen azonosak a hivatása magaslatán álló közigazgatás törekvéseivel. Ezért kell minden erőnkkel azon munkálkodnunk, hogy közigazgatásunk minél magasabb színvonalra emelkedjék.

A jó közigazgatásra szüksége van mind a három termelési ágának s az ezeket képviselő gazdasági osztályoknak; ezekkel szemben érvényesül a közigazgatásnak az u. n. *gazdasági*: vagyis az anyagi jólétet célzó, mintegy az alapokat lerakó tevékenysége.

Szüksége van pedig a jó közigazgatásra az *östermelő*, a földbirtokos osztálynak, mely századokon át az ország legtöbb ré-

Egyes szám ára 1000 K.

szében és különösen e megyében oltalmazója és fentartója volt a hazának. Magam is a földbirtokos osztály szülöttje s a gyakorlati közigazgatás neveltje vagyok és így tudom, hogy mily mélyen nyul bele a közigazgatás a földbirtokos létérdekei közé. Minden erőmmel azon leszek, hogy annyi nehézségei közepette a jó, tiszta és erélyes közigazgatás jöjjön neki segítségére, ép úgy, mint a falu tiszta levegőjében lankadatlanul dolgozó kiscsajdának is, ki egészséges közéleti józanságról, mindnyájunk által elismert és méltányolt governmentális érzékéről ismételt bizonyosságot tett.

A társadalom nem kevésbé fontos elemei az iparosok és kereskedők, mert ha az östermelés a fa gyökere, mely a fa mélyéből szívja az erőt és a nedvet, mely nedvek nélkül nincs élet és elpusztul a nemzet törzsoke fája, úgy viszont az ipar és kereskedelem e fa koronája, mely levelein át levegőt ad e fának és megtermi a tápláló és új életet termelő gyümölcsöket.

A kereskedő és iparos mai súlyos helyzetében épenséggel joggal igényelheti a közigazgatás támogatását, biztatását, sőt vezető segítségét. Törekszem arra, hogy közigazgatásunk ezt a hálás teret — melyen jelentős eredményeket érhet el — elfoglalja és betöltse.

A közigazgatási tudomány szerint a munka a legfontosabb termelési erő. Mivel pedig a munka legszorosabb összefüggésben van az egyénnel: a munkát és annak működési és felhasználási módját nem szabad csak gazdasági szempontból megítélni. Én a hazafias érzésem magyar munkást olyan megbecsülésre érdemes honfitársamnak tartom, aki ép úgy, mint bármely más foglalkozású egyén, teljes joggal igényelheti a közigazgatástól sorsának intézése körül az odaadó gondozást.

Az általános emberi cél tudvaleg végzetlen szellemi lényünknek a ránk szabott véges keretek közt való érvényesítése; az egyes gazdasági osztályok munkája pedig az a fizikai alap, melyre az erkölcs és kultúra felépítménye kerül.

Ezzel elérkeztem a közigazgatás magasabbrendű — a lelki és szellemi irányú — céljaihoz: a kulturális és szellemi teendők köréhez. Ide tartozik — csak nagy vonásokban érintve — több olyan nagyfontosságú feladat, mint a vallás-erkölcs és jellemképző nevelés és az oktatásügy, az általános művelődés terjesztése és egyéb hasonló ügykörök is, melyek általában a lélek és szellem művelésének felsőbb rendű céljait szolgálják.

E téren nagyon sok a tennivaló és sohasem tehetünk ez irányban elégséget, hiszen az élet igazi kincsei az erkölcsi értékekben rejlenek és élni azért érdemes, ami jó és nemes bennünk és egymásban, nem pedig azért, ami a pusztán anyagelvűségekből eredően körülöttünk van!

Az utóbb említett rokonfeladat

az, amit közönségesen szociális politikának neveznek, ami jelenti tudvaleg az azt a tevékenységet, ami az emberiség társaséletének szabályozására, különösen pedig annak javítására irányul. Az előbbi eszköze a justitia (igazságosság és jog) utóbbié a caritas.

Mai helyzetünkben a szociális munka főfeladata az utóbbi években megbomlott társadalmi rend helyreállítására, mondjuk a megzavart, vagy új elrendezkedést kereső struktúra megalkotására irányul. Teljesen egyetértek e vármegye azon előkelő tudós fiával, ki egy legutóbb tartott előadásában nyomatékosan hangsúlyozta, hogy mulasztás az, hogy a múltban nem foglalkoztunk eleget a szociális feladatokkal, melyeknek időszere rendezése a néprétegek közti surlódási felületeket kétségkívül jelentékeny mértékben csökkenthette, esetleg teljesen eliminálhatta volna.

Én nemzetünk és társadalmi érdekeink jövője szempontjából a közigazgatás egyik legfontosabb teendőjének tartom a szociális feladatok korszerű rendezését, de egyúttal a legszebbnek is, mert mikor a megélhetést, a munkaalkalom nyújtását biztosítja, mikor egzisztenciákat ment, mikor szenvedést, nyomort enyhít: az igazi keresztényi szeretetet szolgálja, melynek alapja a humanitárius önzetlenség, forrása a szív. A szociális politika egyben minden politika között a legideálisabb, sőt az egyedül ideális tartalma, mert ez felemeli a szegényeket arra a polcra, ahol részesévé válnak ennek az egész nemzetnek. Ime — Tekintetes Törvényhatósági Bizottság — a most elmondottak vázolójak az én felfogásomat a jó közigazgatásról és ez egyúttal az én realpolitikai programom, amit ebben a megyében követni akarok.

Főispáni működésem irányelveit imént elhangzott hivatali eskümmel szabja meg.

Esküt tettem a törvények megtartására.

Magának az államnak, minden köztisztviselőnek és így a törvényhatóságnak is létealapja a törvény; a törvény tisztelete pedig az az éltető légkör, mely mindezek fejlődését, izmosodását biztosítja. És mivel Zemplén vármegye hagyományos erényei közé tartozik a törvénytisztelet, bizton remélem, hogy ezen találkozá, a köz javára vállalt munkával eredményesen fogunk együttműködni.

Mint a kormányzatnak és a végrehajtó hatalomnak ebben a vármegyében képviselője, egyfelől kötelelőnek ismerem a főispáni állással egybekötött jogok fentartását, másfelől tünepélyesen kijelentem hogy a törvényhatóság autonóm jogkörét a legtávolabbról sem kívánom érinteni és azt mindenkor tiszteletben fogom tartani. A vármegye ősrégi intézménye előtt annak fényes történelmi tradícióhoz illő kegyelettel hajlok meg, Sőt arról is meg vagyok győződve, hogy alkotmányunk rendszerében a vármegye közjogi

misszióját még most sem fejezte be.

Ezen álláspontomból kifolyólag a magam részéről is oda fogok hatni, hogy ez a törvényhatóság jövőre is betöltse a törvényeink keretében számára kijelölt helyet. Mint a törvényhatósági közgyűlés elnöke, főfeladatommak fogom ismerni, hogy a szólásszabadság — az alkotmányos közéletnek ez a becses palladiuma — minden irányban megóvassék, mivégből a tanácskozási szabályok szoros megtartása fölött éberséggel fogok őrködni. Egyszersmind a törvényhatósági bizottság minden egyes tagjának közreműködését is kérem ahhoz, hogy tanácskozásainkat mindenkor a higgadtság, a tárgyilagosság és mérséklet szelleme lengje át.

Mint a közigazgatási bizottság elnöke, hivatva lévén a közigazgatás menetére tevélegesen befolyni, oda fogok hatni, hogy az állami és törvényhatósági közegek működése között szükséges összhang biztosítása mellett, a vármegye egészségügyi, közlekedésügyi, közgazdasági, kulturális és mindazon egyéb érdekei, melyek a közigazgatási bizottság hatásköréhez tartoznak, minél melegebb gondozásban részesíttessenek. A közigazgatási bizottságnak az a rendeltetése, hogy az állami adminisztrációt közvetítse. Már pedig minél távolabb fekszik vármegyénk az ország központjától, annál fokozottabb figyelemmel kell lenni arra, hogy itt az állami adminisztráció céltudatos hatállyal érvényesüljön. Mert: valamint az emberi szervezet csak akkor funkcionálhat egészségesen, ha a vérkeringés a szív és a test többi tagjai között szabályosan működik, azonképpen a közigazgatás terén a vidék csak akkor tarthat lépést az ország általános haladásával, ha a központ és a vidék között szükséges kölcsönhatás minél élénkebben megnyilvánul. És épen a vármegyének életérdeke az, hogy minden tagozatában az ország szívének érverése minél erőteljesebben lüktessen.

A vármegyei közigazgatás terén a legfontosabb ellenőrzés tárgyává fogom tenni a törvények és azok alapján kiadott kormányrendeletek és vármegyei szabályrendeletek pontos végrehajtását. A vármegyei közszolgálat minden egyes ágában a rendet és pontosságot szigorúan megkövetelem; törvényadta jogomnál és kötelelőmél fogva — úgy a számonkérő-székek, mint időnként a hivatalvizsgálatok útján — a közigazgatás ügymenetét éber figyelemmel fogom kísérni és az egyes tisztviselők ténykedését a törvény zsinórmértéke szerint fogom megbírálni.

Egyébiránt kijelentem, hogy én a hivatalokat pusztán aktagyárnak nem tekintem, hanem az ügyek elintézésében az ész és a szív lelkiismeretes munkájának eredményét keresem.

Megkívánom, hogy a tisztikar az egyesek ügyeit és bajait szel-

mélyválogatás nélkül, jóakarattal és odaadással szolgálja.

Különösen súlyt helyezek a néppel közvetlenül érintkező járási tisztviselők alapjában bizalomgerjesztő működésére. Hiszen amilyen fogalmat táplál a falusi nép a főszolgabíró eljárásáról, olyan szelleműnek képzelem az egész közigazgatást, sőt magát a kormányzatot is.

A főszolgabírótól elvárom az erélyt, de azt is megkívánom, hogy a közrend érdekében reájuk ruházott imperiumot mindenkor a törvény és a jog határain belül gyakorolják.

A járási főszolgabírók a nép iránt atyai jóindulattal viseltesse- nek, a lakosságnak legyenek tanácsadói, utbaigazítói.

A községek felügyelete terén azok szellemi, anyagi és közgazdasági érdekeit folytonosan szemmel kísérjük, szívükön hordozzuk, szóval a községek fejlődését töltik telhetőleg előmozdítják.

A járási főszolgabírók tevékenységét nem csupán azon szempontból fogom számonkérni, hogy hány ügyszámot minő gyorsasággal intéztek el, hanem azoknak a működése fogja elismerésemet kivívni, kiknek egész gesztója amellet, hogy hivataluk ügymenetét rendben tartják, az imént hangsúlyozott szempontnak megfelelő.

Mindenkor élénk érdeklődéssel fogok viselkedni a vármegye összes községeinek, különösen első sorban Sátorajuhely városnak fejlődése és felvirágzása iránt, minden ily irányú törekvés, társadalmi, kulturális mozgalom, készsége támogatásra számíthat.

Tekintetes Törvényhatósági Bizottság!

Nem vagyok e vármegye szülöttje és eddig semmi vonatkozás nem kötött e vármegye földjéhez, lakóitához és intézményeihez — de engedjék meg, hogy azért még se érezzem magamat itt egészen idegennek. Mert kérem: lehet-e ma — mikor oly kevesen vagyunk — egy becsületes és jószándéku magyar hazafi idegen valahol ebben a szétroncsolt, megalázott, szegény hazában?

És mikor a helyi viszonyok előleges ismeretének hiányából felmerülő nehézségek leküzdésére vállalkozom: kétszeres kötelelő- gemnek érzem, hogy működésemben mindenkivel és minden felfogással szemben teljes tisztelettel a jóindulatu objektivitást megőrizzem, ami azért nem lesz nehéz, mert sem egyénnel és helyi alakulatokkal, sem egyes felfogásokkal, irányzatokkal és érdekelt-ségekkel szemben előítéletet vagy elfogultságot nem hozok magammal.

Habár a főispán egyedül a kormányzatnak tartozik felelősséggel, mint alkotmányos főispán, súlyt helyezek a vármegye közönségének bizalmára és azt a magam részére kérem is.

A vármegye egyetértő szellemének, harmóniájának első feltétele a béke; ami alatt azonban én nem

tétlenséget, vagy álmos nemtörődömséget értek. A béke különben sem lehet öncél. Az én békém az a béke, amelyre én törekszem, a dolgozó méhkas békéje, ahol minden egyes a maga hatáskörében serény buzgósággal teljesíti kötelelősségét s a munka surlódás, zökkenés nélkül, természetien folyik a nagy közös cél érdekében.

Ehhez kérem szives közreműködésüket.

Kérem a földbirtokos osztályt, hogy tartsa szem előtt: „latifundia possidet, sed multa debet”. A kiscsajda elem, melynek politikai és társadalmi értékére sokat tartok, őrizze meg a falu becsületes mérsékletét.

Az iparos és kereskedő ne felejtse el, hogy foglalkozásuknak fontos erkölcsi alapja van, melyről le nem térhetnek, mert különben céljukat el nem érhetik.

A munkásosztálytól elvárom annak átérzését, hogy a magyar állam és annak kormánya egyaránt igazságos akar és tud lenni a haza minden hű fiával szemben.

A három gazdasági osztályon kívül azokhoz a minden tiszteletre érdemes polgártársakhoz is kell szólnom, akik a magasabb erkölcsi értékeknek művelői, akiket tehát az anyagiaknál eszményibb rugók visznek. Elsősorban a lélek legnemesebb értékét, a vallást ápolni hivatott lelkipásztorokat, azután a mindenfoku tanárokat, a sajtó képviselőit és általában a szellemi munkásokat nyomatékkal kérem arra, hogy magasztos hivatásuk keretében dolgozzanak velem karöltve Zemplén vármegye erkölcsi és kulturális értékeinek fejlesztésében. Kérem valamennyiüket: támogatásnak — ne engem, hanem törekvéseimet és a vármegye boldogulására kifejtési szándékolt munkálkodásomat.

Egyesüljünk a munkában és a hazaszereteten!

Ihlessen meg a mi hazaszeretettünket!

Rákóczi áldozatos honszerelme!

Kossuth lángelke!

Deák Ferenc bölcsessége és

Tisza István kemény és hajthatatlan magyarsága!

A Mindenható Ur isten áldását kérem közös céljainkra és az én becsületes szándékaimra!

Éljen a haza!

A rendkívül gazdag tartalma, új főispánunk egyéniségét, lelki-ségét, akarását, céljait, szándékait megvilágító s a legszebben elmondott hatalmas konstrukcióju beszéd valóságával a dicső multat idézte vissza a bizottsági tagok lelkébe, mikor hatalmas és nagy magyar erők, kivételes képességek hallatták messze hangzó szavukat a vármegye közgyűlési termében. Riadó, meg-megújuló taposkán honorálta a retorikai hatásokban is fölemelő beszédet, amely után dr. Mizsák József főjegyző tolmácsolta a Törvényhatósági Bizottság üdvözlését a következőkben:

Méltóságos Főispán Ur!

A magyar történelem lapjait tanulmányozva, azt látjuk, hogy a magyar állam akkor volt nagy és hatalmas, amikor annak élén erős kezű, vasakaratu uralkodók állottak. Szent István, Nagy Lajos, Mátyás király alatt az országban bent rend, békeség, kifelé a magyar államnak tekintélye volt s a magyar nevet dicsőség övezte. A parlamentáris kormányzat idejében is azt láttuk, hogy az erős kezű Bánffy miniszterelnök, aki ugyan-

Világhírű
kelengyevásznak
egyedárusítása.
Ruhavásznak
és mosó ceigok
nagy választékban.

AZ ország legolcsóbb szövetáruháza

Angol, francia és belföldi legjobb gyártmányú női és férfi gypajuszövetek különlegessége állandóan nagy választékban.

Brünnér Lajos Sátorajuhely
Fő-ucca 16. sz.

Feltűnő olcsó árak!

10-20%
megtakarítás!

Női kosztüm és
ruhaszövetek

csak Erdély egyik legexponáltabb vármegyéjében kezdte meg közpályáját, még a dualizmus kerekein belül is kellőleg ki tudta domborítani a magyarság önálló nemzeti voltát.

Ha vármegyénk történetével foglalkozunk, ugyanazt látjuk, hogy a vármegyében is akkor volt a legnagyobb egyetértés, akkor volt a legnagyobb rend s a közgazgatás akkor volt a legjobb, amikor annak élén erős kezű vezetők voltak.

Pártoskodó, szabadságszerető nép vagyunk mi magyarok, akik ha nem érezzük felettünk az erős kezű, egymás között versengünk s mellette sokszor még a közérdek elvéről is megfeledkezünk.

E vármegye vezetése épen öszszetételénél fogva már a múltban is nehéz volt s erős kezűket kívánt. Ma, bár csonka-vármegye s nyelvi tekintetben egységesek letünk, kétszeresen az. Veszett háboru után vagyunk s a világháboru kísérő jelenségek miként ez országot, úgy vármegyénket sem kímélték meg.

Ha valaha, úgy ma igazán erős kezű vezetékre van szükség. Biztos kezű kormányosokra, akik imbolygó hajónkat céltudatosan irányítják a kitűzött rév felé, alkotókra, akiket nem egyéni ambíciók, feltűnési vágyak vezetnek, hanem akik szüntelenül munkálkodva, a maguk életével példát statuálnak. Megalkuvást nem tűrő, a közérdeket mindennél többre becsülő munkabíró és munkára ösztönző vezetékre van ma szükség, akik ha az eléjük kitűzött célok jószágáról, helyességéről megvannak győződve, azokért élni, népszerűségüket feláldozni s ha kell, meghalni is tudnak.

Csonka-vármegye, végvár letünk. Nekünk nyomoruságaink közepette nemcsak magunkra, de elszakított véreinkre is gondolnunk kell. E város falai közé az esti szellő a Ronyván túlról, testvéreink fájó sóhaját hozza át. A mi hazafias felsőzempléni tótjaink, ruténjaink ma is visszasírják a régi magyar uralmat. Ezt a vágyat fenntartani, erősíteni mivel sem lehet inkább, mint jó közigazgatással. Okos, előrelátó, igazságos adminisztrációval, erélyes vezetés és céltudatos intézkedésekkel, amelyek megelégedetiséget szülnek s a társadalom egyes osztályai között összhangot teremtenek.

Erdős és igazság a kormányzat an, munka a polgári életben: ez az ami bennünket ma megtart, ami e csonka-vármegyét s vele Csonka-Magyarországot ismét naggyá, boldoggá és hatalmassá teheti. A végváron ezekre fokozott erővel kell törekednünk, mert csakis így lehet ma az integer Magyarország érdekeit szolgálunk.

Méltóságodról tudjuk, hogy gróf Tisza István kormányát Nagy-Magyarország egyik határvármegyéjében hosszú éveken át képviselte.

Jó híre messze megelőzte jöttét. Erős keze, puritán jelleme, a közigazgatási pályán szerzett gazdag tapasztalatai biztosítékul szolgálnak nekünk arra, hogy Méltóságod e vármegye közönsége által táplált reményeket be fogja vál-

tani s hogy Csonka-Zemplén vármegye kormányzásában az erkölcs és igazság, polgári életében a munka megbecsülése azt a helyet fogja elfoglalni, amely ezeket joggal megilleti.

Hogy elveit a kormányzat minden ágában megvalósíthassa, munkatársakra lesz szüksége. Ezek és kedvező körülmények nélkül a legjobb hadvezér sem nyerhet csatákat. Hisszük, meggyőződésünk, hogy Méltóságod gazdag tapasztalatai folytán szerencsés kézzel fogja megválasztani a megfelelő segítőtársakat.

E vármegye közönsége tudatában van annak, hogy a mai nehéz időkben a törvényhatóságoknak nem annyira politikával, mint inkább gazdasági és szociális kérdésekkel kell foglalkozniuk. Ezekben a kérdésekben Méltóságodtól irányítást s támogatást kérünk.

Zemplén vármegye a Rákócziak és Kossuth Lajos vármegyéje. E vármegye közönségének, élén a tisztikarral, mindig volt érveke a nemes és szép iránt. Ma a halottak után bizalommal tekintünk Méltóságod működése elé s készek vagyunk Méltóságodat a közigazgatásnak minél jobbá, hatékonyabbá tételére irányuló törekvéseiben teljes odaadással támogatni.

A Magyarok Istene adjon Méltóságodnak nehéz feladatai sikeres megoldásához erőt, egészséget és kitartást.

Isten hozta!

A szépen ivelő beszéd megértő visszhangot keltett a törvényhatósági Bizottsági tagokban s csak mélyebb tette azt a bizalmat és vonzalmat, melyet a főispán lebilincselő és megnyerő egyénisége itteni első szereplésével a legteljesebben biztosított magának.

A főispán lelkes életésével ért véget a jövőnek legszebb perspektívájába betekintést engedő közgyűlés.

Közgyűlés után küldöttségeket fogadott a főispán, elsőnek a vármegye öt nemzetgyűlési képviselőjét, kiknek élén Janka Károly nemzetgyűlési képviselő biztosította a főispánt a legmegértőbb, minden irányú támogatásról. Majd a vármegye tisztikara, az összes egyházak, honvédség és katonai szervezetek, hivatalok, hatóságok, egyesületek, testületek, társadalmi szervezetek tisztelegtek a megállapított sorrendben. Új főispánunk rövid, tömör s mégis a gondolatok minden mélységét és szépségét magukban hordozó, a produktív és közös célokat különösen kiemelő válaszokat adott az üdvözlésekre, elárulva azt a sokoldalúságot, mely a nagy elődöktől nyert legszebb öröksége.

Kedves jelenet volt, mikor a nők körében megjelent végtelen bájos, lebilincselő kedvességű neje is a főispánnak, megnyerő közvetlenséggel érdeklődve a női

szervezetek társadalmi, szociális és karitatív működéséről, biztosítva őket arról, hogy maga is részt kíván venni nemes célú munkásságukban. Tanujelét is adta már ennek, mikor a délután folyamán dr. Görgey István nemzetgyűlési képviselő társaságában meglátogatta a reál gimnázium tantermeiben elhelyezett tüzkárosultakat, vigasztaló szavakat intézve hozzájuk abban az értelemben is, amely a sokat szenvedettek helyzetének könnyebbitését és könnyeik letörését szolgálhatja.

A küldöttségek fogadása után 200 terítékes bankett volt a főispán tiszteletére a szépen díszített Központi Kávéházban a tulajdonos izlését dicsérető szervirozásban. A bankett rendezésében nyilvánult figyelem s a minden igényt kielégíteni akaró törekvés Matyasovszky Kálmán vm. másodfőjegyző agilitását dicséri.

Az első köszöntőt a főispán mondotta a kormányzóra, míg őt dr. Meczner Tibor köszöntötte mélyen hangulatos, gondolatszínes beszédben, melyet helyszüke miatt jövő számunkban fogunk egész terjedelmében közölni. A beszédre a főispán válaszolt, kiragadva egy szót: a harmóniát s olyan magas szárnyalással, olyan mély értelmezéssel, olyan gyönyörű színekbe öltöztetve fejtegette annak fogalmát és jelentőségét, a magyar életre való kihatását, amellyel valósággyal frapírozta a hallgatóságot. Gyönyörű gondolatainak végső konkluziójaként a harmónikus együttműködés gondolatának jegyében köszöntötte a vármegye közönségét.

Báró Sennyey Miklós kiváló elokvenciával gróf Bethlen Istvánt és a kormányát köszöntötte, kifejtve azokat a súlyos igazságokat, amelyeknek leghivatottabb megítélő és kifejezői közé tarthat az olyan nemes egyéniség, mint a Bodrogköz és vármegyénk e legnépszerűbb főura. Waldbott Kelemen báró a főispánéval köszöntötte hasonlatokban és költői képekben szingazdag beszédben azzal a lovagias és élőkélő gondolatfejtéssel, amely a szépet, jót és nemeset tekintti a női lélek alkotó elemeinek. A szárnyalóan szép stílusú beszédet zajos taps kísérte. Damjanovich Ágoston főesperes magyar önértékelő életrajzi beszéde, Daranyi Kálmán főispánnak az új főispánhoz a vármegye közönségének szerencsét kívánó szónoklata s dr. Isépy Tihamérnak a vendégeket köszöntő felszólalása után dr. Szirmay István főügyész zárta le a szónoklatok sorát — szónoki művésztének élvezetes pompájával gyönyörködtetve a hangulatos közönséget.

És most báró Waldbott Frigyesnek az előző törvényhatósági közgyűlésben elmondott beszédének a tekintély tiszteletéről mondott gondolatai magaslanak föl előttünk, mert az egész nap ünnepesei a tekintély tiszteletének jegyében zajlottak le. Annak a tekintélynek megbecsülésében, amely új főispánunk hivatali pozíciója jelent a vármegyében s annak a személyi tekintélynek elismerésében, melyet a tudás, a tette hivatottság, az alkotni vá-

gyás: a tehetség biztosítanak a kiválóknak. Zemplén vármegye közönsége e napon annak adta fényes tanubizonyosságát, hogy méltó arra a figyelemre, melyben a kormány Széll József főispáni ki nevezésével részesítette s bizalommal és minden jó reménnyel van eltelve új főispánjának működése iránt.

H I R E K.

— **Nagybányai Horty Miklós** kormányzó születésnapját ünnepli holnap a csonkaország a magyar lélek sugárzó melegével s a kivételes magyaroknak kijáró tisztelettel köszönti a budai vár nagy lakóját, aki nemzetének összetartatlan szeretetétől övezve, megértően dolgozik Árpád népének jobb sorsán. Ezen a kedves napon a Nagyurra tekint Zemplénből is minden magyar szem a bizalom sugárzó hűségével: a nemzeti akaratnak hivatott megtestesítőjére repes fel e napon minden szív s lelkünk imádságos foházkodása kér a Magasságbelitől „fényt nevére, áldást életére!”

— **A törvényhatóságok tisztelegésében a kormányzó előtt részt vesz Széll József** főispán és Bernáth Aladár alispánnal együtt Zemplén vármegye 15 tagú küldöttsége is. A tisztelegés június 21-én lesz a vitézzé avatások napján.

— **Adományok a tüzkárosultaknak** Báró Waldbott Kelemen nagybirtokos egy millió, dr. Löcherer Lőrinc t főorvos, egészségügyi főtanácsos 200,000 és Illosvay Zsigmond 100,000 K.-t adományoztak a tüzkárosultaknak, míg Keresztesi Lajos, a Magyar Király szálló és étterem tulajdonosa, egy hat tagú tüzkárosult családnak élelmezést ajánlott föl.

— **Eljegyzés.** Vértesi Klárit, Vértesi Zsigmond könyvkereskedő leányát eljegyezte Goffesman Kálmán nagykereskedő Sárospatakról. (Minden külön értesítés helyett).

— **Helyszüke miatt több lényeges közleményünk és beszámolóunk kimaradt mai lapszámunkból.** Ezek közlését legközelebbi lapszámunkra halasztottuk.

Szeptemberi érettségire, összevont magánvizsgákra előkészít teljes anyagi felelősséggel vidékieket is

„BOROSS-GÁRDOS”

tanintézet

Budapest, VIII. Rákóczi-ut 57/a

Kiváló jegyzetek! Tisztviselőknek kedvezmény Válaszbélyeg csatolandó

Kovács Balázs Sajtóhely.

Elvállal mindennemű

férji és női kalapok átalakítását, javítását és tisztítását.

Rákóczi-utca 43. (Diannával szemben.)

Raktáron mindenféle férfi gyapjúkalapok minden színben.

Sodorjon **JANINA** papírt

HUGÓ VIKTOR:

A NYOMORULTAK3-ik kiadás, **négy kötet, 1580 oldal.** Fordította Salgó Ernő. Klasszikus Regénytár. **A négy kötet ára 70.000 korona.**

HUGÓ VIKTOR:

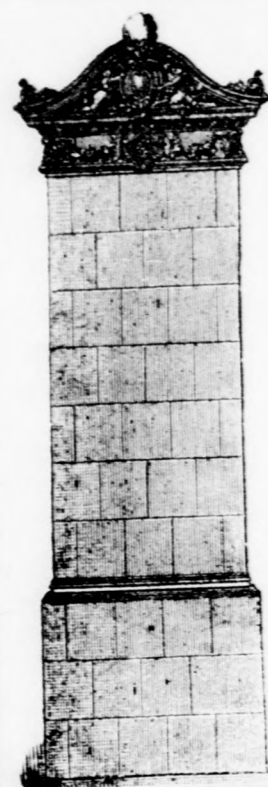
A PÁRISI NOTRE-DAME Teljes kiadás, 822 oldal. **Ára 63.000 korona.** Benedek Marcel fordítása.

Kapható SZABÓ PÁL könyv-, zenemű-, papír- és fényképészeti kereskedésében Saujhely. Telefon: 126.

Amatőrök és fényképészek figyelmébe!

Megérkeztek a friss fotócikkek. Elsőrendű külföldi gyártmányú lemezek, előhívók, fixálók, aranyfürdők, gáz- és napfénymásoló papirokból minden méretben. Sötétkamara-lámpák, rubin üvegburák, fényképragasztó szerek, albumok, kartonok.

Hazetták! Mendzurák! Tálak! Szárító-állványok! Filmek! Másolókeretek!

CSICSERY JÓZSEF

cserepkályha és épületdizs-műhelye

Sárospatak.

Készítik sárospataki kaolin-chamotte legfinomabb tűzálló agyagból **cserepkályhákat, kandallókat, takaréktűzhelyeket, továbbá fürdőkádakat és falburkolatokat** is. Cserépkályhákat, kandallókat és takaréktűzhelyeket mindenféle színben, nagyságban, modern stílusban és kivitelben, sima, valamint mintás cserepekben nagy választékban **raktáron tartok. — Javítások és tisztítások** gyorsan és pontosan eszközölközve.Nagy választékban raktáron tartok, valamint rendelésre készítek **mindennemű szobrászmunkát gipszből és agyagból****Vidéki megrendeléseket gyorsan és pontosan eszközölközve.**

Előzékeny kiszolgálás.

Fával égetett meszet építkezésre és permetezésre legolcsóbban ajánl ifj. Klein Jakabfesték-, kefe-áru, háztartás- és gazdasági cikkek üzlete
Sátoraljaujhely, Petőfi-utca 1. sz.

A szerencsi járás főszolgabírájától.

Szám: 2041/1925.

Pályázati hirdetmény.Mád nagyközségben megüresedett
községi szülésznői állásrapályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtokat, hogy kérvényüket, okleveleiket, erkölcsi és működési bizonyítványukat, hozzám folyó évi június hó 30-án **délelőtt 12 óráig** adják be.

Az állás javadalma a községi szabályrendeletileg megállapított évi fizetés és a szabályszerű látogatási díjak, teljesen szegény betegek ingyen kezelendők.

A választás ideje iránt későbbben intézkedem.
Szerencs, 1925. június 12.Gosztonyi,
főszolgabíró.**Aprított tűzifa**

legolcsóbb napi áron minden mennyiségben

és elsőrendű **bükkhasábfá** házhoz szállítva kapható.**JUHN ROBERT ÉS TÁRSA** fatereskedők
SÁTORALJAUJHELY. Telep: Andrassy-u. 2. — Telefon: 75.

A szerencsi járás főszolgabírájától.

Szám: 6130/1924.

Pályázati hirdetmény. Ond, Golop, Rátka kisközségekben megüresedett
községi szülésznői állásokrapályázatot hirdetek és felhívom a pályázni óhajtokat, hogy kérvényüket, okleveleiket, erkölcsi és működési bizonyítványukat hozzám folyó évi június hó 30-án **délelőtt 12 óráig** adják be.

Az állások javadalma a községi szabályrendeletileg megállapított évi fizetések és a szabályszerű látogatási díjak, teljesen szegény betegek ingyen kezelendők.

A választások idejét később fogom kitűzni.
Szerencs, 1925. június 12.Gosztonyi,
főszolgabíró.**ÉRTESÍTÉS.**Van szerencsénk a nagyérdemű közönség figyelmét
Kossuth Lajos-utca 35. sz. a. ujonnan megnyitott**SZÜCS-ÜZLETÜNKRE**

felhívni. — Külföldön szerzett szaktudásunk biztosíték arra, hogy képesek vagyunk a közönség legmesszebb menő és legkényesebb igényeit kielégíteni.

Állandóan raktáron tartunk a legnagyobb választékban mindennemű szőrmét s az üzlet köréhez tartozó cikkeket s ezeket a legjutányosabb árakon tartjuk forgalomban.**Szőrmebundákat, sportkabátokat a nyár folyamán a legújabb divat szerint minden elfogadható áron átdolgozunk.**

Szőrméket, bundákat malykár elleni megóvásra elvállalunk.

A n. é. közönség pártfogását kéri
teljes tisztelettel **Butella Testvérek**Ha köszvénye, reumája, csuza, vagy ischiásza van,
akkor okvetlenül használja a**szerencsi gyógyiszapfürdő**iszappakolásait, mert ez teljesen
és maradandóan meggyógyítja.Iszappakolások minden vasárnap, hétfőn,
kedden, szerdán, csütörtökön és pénteken
kaphatók. — Kényelmes vaanti közlekedés
minden irányban.

Mélyen leszállított árak!

Fürdőigazgatóság